T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016/ 662
KARAR NO : 2017 / 35
KARAR TR : 20.2.2017

ÖZET: İzmir ili, Buca ilçesi, Koşuyolu Mevkii, 33 pafta, 550 ada, 21 parselde kayıtlı 24.076 m2 yüz ölçümlü taşınmaza davalı idarece kamulaştırmasız el atıldığından bahisle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla kamulaştırmasız el atma bedelinin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsili istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : L.F.A.
Vekilleri : Av. T.Y.- Av. Y.U.- Av. M.U.-Av. G.K.-Av. H.M.S.
Davalı : İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekilleri : Av. Ö.A.E.- Av. N.A.Y.
İhbar Olunan : Gençlik ve Spor Bakanlığı İzmir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
Vekili : Av. A.T.E.

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin İzmir ili, Buca ilçesi, İnönü Mahallesi, 33 pafta, 550 ada, 21 parselde kayıtlı taşınmazın 28/12/1948 yılından beri maliki olduğunu, 1998 senesinde mevcut tapu alanı 24.380.00 m2 iken Buca Belediyesince yapılan bir düzenleme ile 299.00 m2'lik kısmının SSK Hastanesi arsasına ilave edilerek tapu alanını 24.076.00 m2 olarak değiştirildiğini, 1981 yılında parseli de içine alacak şekilde 1/5000 ölçekli Buca Nazım İmar Planının onandığını, bu plan ile dava konusu parselin "Atlı Spor Kulübü" olarak tanımlandığını, 1986 yılında dava konusu parseli de içine alır şekilde 1/1000 ölçekli III. Etap Buca İmar Planının İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca onandığını, dava konusu yerin bu plan ile "At Sporu Tesisi" kullanımında yer aldığını, 10/01/1989 tarihinde bölgenin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planlarının onaylanarak yürürlüğe girdiğini, bu planda da dava konusu parselin "At Spor Tesisi" olarak tanımlandığını, İzmir Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nce dava konusu parselin kamulaştırılması için 2942 Sayılı Kanunun 7.maddesi gereğince 27/08/1990 tarihinde 5970 yevmiye sayı ile "Kamulaştırma Şerhi" konulduğunu, ancak kamulaştırmanın fayda sağlamayacağı nedeniyle bu karardan vazgeçildiğini, 01/05/2003 tarihinde 2300 yevmiye numarası ile ihtiyaç olmadığı gerekçesi ile Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından kamulaştırma kararının kaldırıldığını, yürürlükte bulunan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında "At Spor Tesisi" olarak yalnızca dava konusu 21 nolu parselin bulunduğu alan ile Belediye Parkının karşısındaki 7714 ada, 1 ve 2 parsellerin kaldığını, 1986 ve 1989 onay tarihli planlarla at spor tesisi olarak planlı diğer parsellerin plan değişiklikleri ile yapılaşmaya açıldığını, yürürlükte bulunan 1/25000 ölçekli kentsel bölge nazım imar planında dava konusu parselin "Kentsel ve Bölgesel Büyük Spor Alanı Lejantı" ile tanımlandığını, 1/25000 ölçekli planın askı süresinde aynı kullanım kararındaki 161 adanın parsel malikleri tarafından yapılan itiraz üzerine, orta yoğunluklu konut alanı olarak plan tadilatı gördüğünü, bunun üzerine müvekkilinin dava konusu parsel için yapılan plan değişikliği talebinin İzmir Büyükşehir Belediye Meclisinin 08/06/2009 gün ve 01.515 sayılı kararı ile reddedildiğini, bu kararın iptali için idari mahkemeye açılan davanın reddine karar verildiğini, müvekkilinin parselinin 30 yılı aşkın süredir spor alanı olarak göründüğünü, parselin ne kamulaştırıldığını, ne de inşai faaliyette bulunulmasına izin verildiğini, müvekkilinin arazisi üzerindeki mülkiyet haklarından kaynaklanan tasarruf yetkisinin engellendiğini belirterek, Buca ilçesi, Koşuyolu Mevkii, 550 ada, 21 parselde kayıtlı 24.076 m2 yüz ölçümlü taşınmazın davalı idare lehine terkine ve davalı adına tesciline, fazlaya ilişkin talep ve dava hakları saklı kalmak kaydı ile 20.000,00-TL kamulaştırmasız el atma bedelinin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İzmir 4. Asliye Hukuk Mahkemesi: 15/05/2012 gün ve 2011/402 Esas ve 2012/242 Karar sayı ile "…dava, imar planının uygulaması sonucu uyuşmazlığa konu taşınmazın imar planında kentsel ve bölgesel büyük spor alanı bölgesinde kaldığı, imar planının orta yoğunluklu konut alanı olarak değiştirilmesi konusunda İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne yapılan başvurunun ve red kararının iptali için İdare Mahkemesinde açılan davanın reddedildiği, 30 yılı aşkın süredir kamulaştırma işlemi yapılmadığı, davacının taşınmazını kullanmasına izin verilmediği nedenine dayalı olarak kamulaştırmasız el atma nedeniyle taşınmaz bedelinin ödenilmesi istemine ilişkin olup; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 09.04.2012 tarihli 2011/265 E, 2012/65 K. sayılı kararı dikkate alınarak; davanın konusunun, davalı idarece 3194 sayılı Kanun uyarınca kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade ile yapılan imar planında "Kentsel ve Bölgesel Büyük Spor Alanı" olarak yer aldığı, davacıya ait taşınmazın bedelinin tazminine ilişkin bulunduğu anlaşılmış olmakla; imar planı ve buna dayalı imar planı uygulaması sonucu uğranılan zararın tazminine yönelik davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü 2/1-b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği"ni belirterek görevsizlik kararı vermiş, bu karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

Yargıtay 5. Hukuk Dairesi, 16/10/2012 gün ve 2012/13975 Esas, 2012/19743 Karar sayı ile aynen, "…Dava, kamulaştırmasız el atılan taşınmaz bedelinin tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece idari yargı görevli olduğundan bahisle davanın reddine dolayısıyla mahkemenin görevsizliğine karar verilmiş; hüküm, taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

06.01.1986 tarihinde onanan 1/1000'lik imar planında atlı spor tesis alanında olan dava konusu taşınmaza davalı idarece el atılmadığı anlaşılmışsa da;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun benzer konudaki 15/12/2010 gün ve 2010/5-662/651 sayılı kararı uyarınca imar planında park, yol ve belediye hizmet alanı gibi kamu hizmetine ayrılmış bulunan yerlere el atılmamış olsa dahi bedeline hükmedileceğine ilişkin karar da gözetilerek, 3194 sayılı İmar Kanununun 10. maddesinin amir hükmü uyarınca 1/1000 ölçekli uygulama imar planının kesinleştiği tarihten itibaren 5 yıl içinde davalı Belediyece ayrılma amacına uygun olarak kamulaştırma görevinin yerine getirilmemesi ve malikin mülkiyet hakkının süresi belirsiz şekilde kısıtlanması nedeniyle taşınmaz bedeli ödenmelidir.

16.05.1956 gün 1-6 Esas ve Karar sayılı İçtihadı Birleştirme Kararına göre, kamulaştırmasız olarak taşınmazına el konulan şahıs, ilgili kamu tüzel kişisi aleyhine el koymanın önlenmesi davası açabileceği gibi bu eylemli duruma razı olduğu takdirde taşınmazın değerinin tahsili davası da açabilir. Taşınmazın aynına ilişkin bu davanın görülme yeri Adliye Mahkemeleridir.

Bu itibarla işin esasına girilerek hüküm kurmak gerektiği gözetilmeden 11/02/1959 gün ve 17-15 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararına yanlış anlam verilerek görevsizlik kararı verilmesi"nin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle kararın bozulmasına hükmetmiştir.

İzmir 4. Asliye Hukuk Mahkemesi: Yargıtay bozma ilamına uyarak 07.02.2013 gün ve 2013/11 Esas ve 2013/29 Karar sayı ile davanın kabulüne karar vermiş, karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesi, 28.05.2013 gün ve 2013/5038 Esas, 2013/9194 Karar sayı ile "…Dava, taşınmaz mala fiilen el atılmadığı halde idare tarafından 3194 sayılı İmar Kanununun 7. ve 8. maddeleri uyarınca düzenlenen 1/1000 ölçekli imar uygulama planına göre kamu hizmetine tahsis edilen taşınmaz malın bu durumu nedeniyle kullanım hakkının kısıtlanmasına dayalı tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemece 15.05.2012 tarihli 2011/402E.-2012/242K. sayılı kararı ile davaya bakma görevinin idari yargıya ait olduğu gerekçesiyle görev yönünden davanın reddine karar verilmiş, hüküm Yargıtay 5. Hukuk Dairesi'nin 16.10.2012 tarih ve 2012/13975-19743 sayılı kararı ile bozulması üzerine bozmaya uyularak yapılan yargılama sonucunda davanın kabulüne karar verilmiştir.

Dava konusu taşınmaza fiilen el atılmadığı, taşınmazın imar planında Kentsel ve Bölgesel Büyük Spor Alanı olarak belirlenmesi nedeniyle bedelinin tahsiline karar verildiği anlaşılmıştır.

Uygulama ve öğretide; idarelerin, hizmetlerin yürütülmesi sırasında tek yanlı irade açıklamalarıyla kamu hukuku esaslarına dayanarak ilgililerin hukuki durumlarını etki edecek şekilde yaptıkları işlemler idari işlem, görev ve yetki alanlarına giren konularda hukuka uygun olarak yaptığı fiiller ile bu görevleriyle ilgili hareketsiz kalmaları idari eylem olarak tanımlanmaktadır. Somut olayda idarenin icra yetkisini hukuka aykırı olarak kullanması olarak nitelendirilebilecek fiili el atma durumu söz konusu olmadığına göre, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca tek yanlı idari işlemle düzenlenen imar planları ve bu planlara dayanılarak yapılan işlemlerin idari nitelik taşıdığının, söz konusu imar planlarının zamanında uygulamaya geçirilmemesi durumunun da idari eylem olduğunun kabulü gerekir.

Yukarıda açıklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak açılan davalarda, görev itirazında bulunulması ve olumlu görev uyuşmazlığının çıkması üzerine durum Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından değerlendirilmiş ve 09.04.2012 gün 2011/238E:-2012/63K. ve 2012/41 E-2012/77 K. sayılı kararlarda fiili el atmanın bulunmadığı durumlarda idari yargı yerinin görevli bulunduğuna oybirliği ile karar verilmiştir.

Her ne kadar mahkemece bozma ilamına uyularak karar verilmiş ise de mahkemelerin görevine ilişkin hususlar kamu düzenine ilişkin olup yargılamanın her aşamasında resen gözetilir ve görevle ilgili hususlarda kazanılmış hak söz konusu olmaz. Görevin bozmaya uyulmakla doğan kazanılmış hak kuralının bir istisnası olduğu İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun 04.02.1959 tarih 1957/13E-1959/5K. sayılı ilamında da belirtilmiştir.

Bu nedenle; idari işlem ve eylemden doğan zarara ilişkin davanın Uyuşmazlık Mahkemesi kararı da dikkate alınarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uyarınca idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114/1-b ve 115/2. maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar verilmesi gerektiği…" şeklindeki gerekçeyle bozulmuştur. Davacı vekili karar düzeltme isteminde bulunmuş, Yargıtay 18. Hukuk Dairesi'nin 09.06.2014 gün ve 2014/9482 Esas, 2014/10080 Karar sayılı kararı ile istem reddedilmiştir.

İZMİR 4. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 23/09/2014 gün ve 2014/335 Esas, 2014/449 Karar sayı ile bozma kararına uyarak görevsizlik karar vermiş, bu karar davacı vekilince temyiz edilmiş, Yargıtay 18. Hukuk Dairesi'nce 20/01/2015 gün ve 2014/21861 Esas, 2015/796 Karar sayı ile onanmış, taraflarca karar düzeltme yoluna gidilmediğinden 20/03/2015 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez İzmir ili, Buca ilçesi, İnönü Mahallesi, Koşuyolu mevkiinde ve tapunun 33 pafta, 550 ada, 21 parselinde kayıtlı davacıya ait taşınmazın imar planında kısmen 'At Sporu Tesisleri Alanı' kısmen de 'Taşıt Yolu' olarak ayrılmasına rağmen kamulaştırılmaması sebebiyle mülkiyet hakkını kullanamadığından bahisle oluştuğu iddia edilen 15.456.792,00 TL zararın tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 4. İDARE MAHKEMESİ: 10/11/2016 gün ve 2015/540 Esas sayı ile, "…Dosyanın incelenmesinden; İzmir ili, Buca ilçesi, İnönü Mahallesi, Koşuyolu Mevkiinde ve tapunun 33 pafta, 550 ada, 21 parselinde kayıtlı davacıya ait taşınmazın imar planında kısmen 'At Sporu Tesisleri Alanı' kısmen de 'Taşıt Yolu' olarak ayrılmasına rağmen kamulaştırılmadığından bahisle, davacı tarafından İzmir 4. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada verilen 23.09.2014 tarih ve E:2014/335, K:2014/449 sayılı karar ile davanın görev yönünden reddedilmesi üzerine, Mahkememizde bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Belediyelerin 3194 sayılı İmar Kanunu 8. maddesi ve 18. maddesinin verdiği yetki ile arazi ve arsalar üzerinde

imar planlarının hazırlanması ve yürürlüğe konulması, arazi ve arsa düzenlemesi gibi faaliyetleri kapsamında yaptıkları imar planlarından kaynaklanan işlemlerin tek yanlı ve kamu gücüne dayanan irade açıklamaları ile tesis edilen genel ve düzenleyici işlemler olduğu, bu yönü ile de idari eylem ve işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların idari yargı yerlerinde çözümlenmesi gerektiği tartışmasızdır. Buna karşılık, Belediyece, Kamulaştırma Kanununda öngörülen usul ve yöntemlere uygun idari nitelikte uygulama işlemleri yapılmaksızın, dava konusu taşınmaza/taşınmazlara fiilen el atılması halinde, idarenin bu eyleminin kamulaştırmasız el atma niteliğini taşıdığı açıktır.

Öte yandan, idarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda, Mahkememizin 17.02.2015 tarihli ara kararı uyarınca 01.06.2016 tarihinde mahallinde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu hazırlanan 28.7.2016 tarihli bilirkişi raporunda; uyuşmazlık konusu taşınmazın 1168 metrekarelik kısmına davalı belediyece yol ve kaldırım yapılmak suretiyle fiilen el atıldığı görülmüştür.

Bu durumda, uyuşmazlık konusu taşınmazın bir kısmına fiilen yol ve kaldırım yapılmak suretiyle kamulaştırmasız el atılması ve bir taşınmaza fiili bir el atma olduğu takdirde taşınmazın bütünü açısından el atmadan söz edilebileceğinden, başka bir ifadeyle taşınmazın bir bütün olarak düşünülmesi ve el atmanın varlığı halinde taşınmazın tamamı açısından el atmanın varlığı kabul edilerek buna göre değerlendirilmesi gerektiğinden, el atmadan doğan zararın tazminine yönelik olan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girmektedir…" şeklindeki gerekçesi ile davanın adli yargının görev alanına girdiğini belirterek, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19.maddesi hükümleri uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vererek dosyayı Mahkememize göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 20.2.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, son görevsizlik kararını veren mahkemece adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Sinem USTA'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, İzmir ili, Buca ilçesi, Koşuyolu Mevkii, 33 pafta, 550 ada, 21 parselde kayıtlı 24.076 m2 yüz ölçümlü taşınmaza davalı idarece kamulaştırmasız el atıldığından bahisle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 20.000,00 TL kamulaştırmasız el atma bedelinin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyaların incelemesinden; tarafları, konusu ve sebebi aynı olan İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin 2015/540 Esas sayılı dosyasında 03/06/2016 tarihinde yapılan keşif sonrasında alınan bilirkişi heyeti raporunda;

"Dava konusu İnönü Mahallesi, 550 ada 21 parsel keşif günü yerinde incelenmiş olup; taşınmaz 24.076,00 m2 yüzölçümlü, düz topografyaya sahip, düzgün formda ve her yönden duvarla çevrilidir. Bahçe içerisinde kabaca 100 zeytin, 25 kadar çeşitli meyve ağaçları, iki su kuyusu ve yaklaşık 250 m2 kullanım alanı olan iki katlı konut yapısı bulunmaktadır.

İmar planı ve Belediye sınırları içindedir. Çevresi planlı gelişmekte olan yerleşik alan olup, çoğunlukla 4 katlı olmak üzere konut kullanımlı yapılaşma vardır. Kuzeyinde yakın mesafede Buca Seyfi Demirsoy Devlet Hastanesi, batısında Atlı Spor Kulübü Tesisleri yer almakta, hemen güneydoğusunda da Buca Hükümet Konağı bulunmaktadır.

Parselin imar planında At Sporu Tesisleri şeklinde belirlenen büyük bölümünde mevcut haliyle fiilen kullanılması yönünden herhangi bir kısıtlılık olmadığından davalılar tarafından fiili bir el atma olmadığı kanaatine varılmıştır.

Ancak, taşıt yolunda kalan yaklaşık 1168 m2'lik kısmının ise yol ve kaldırım olarak kullanılıyor olması nedeniyle fiili el atmaya konu olduğu ve taşınmazın da isabet ettiği söz konusu '17 metrelik taşıt yolunun' Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 29.03.1990 tarih 70 sayılı kararı ile 4. beş yıllık imar programına alınarak, yürürlükte bulunan 8. beş yıllık imar programında 74 sıra numarasıyla "Hasanağa Bahçesi güneyinden geçen yol(17-20-25 m)" adı ile yer aldığı…" belirtilmek suretiyle taşınmaza fiilen el atıldığının tespit edildiği anlaşılmıştır.

Belediyelerin 3194 sayılı İmar Kanunu 8. maddesi ve 18. maddesinin verdiği yetki ile arazi ve arsalar üzerinde imar planlarının hazırlanması ve yürürlüğe konulması, arazi ve arsa düzenlemesi gibi faaliyetleri kapsamında yaptıkları imar planlarından kaynaklanan işlemlerin tek yanlı ve kamu gücüne dayanan irade açıklamaları ile tesis edilen genel ve düzenleyici işlemler olduğu bu yönü ile de idari eylem ve işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların idari yargı yerlerinde çözümlenmesi gerektiği tartışmasızdır. Buna karşılık, Belediyece, Kamulaştırma Kanunu'nda öngörülen usul ve yöntemlere uygun idari nitelikte uygulama işlemleri yapılmaksızın, dava konusu taşınmazlardan bir tanesine fiilen el

atılması karşısında, idarenin bu eyleminin kamulaştırmasız el atma niteliğini taşıdığı açıktır.

Öte yandan, idarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Nitekim, yukarıda belirtilen genel kabul doğrultusundaki Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 11/2/1959 günlü, E:1958/17, K:1959/15 sayılı kararının III. bölümünde, "İstimlaksiz el atma halinde amme teşekkülü İstimlak Kanunu'na uygun hareket etmeden ferdin malını elinden almış olması sebebiyle kanunsuz bir harekette bulunmuş durumdadır. Ve bu bakımdan dava Medeni Kanun hükümlerine giren mülkiyete tecavüzün önlenmesi veya haksız fiil neticesinde meydana gelen zararın tazmini davasıdır. Ve bu bakımdan adliye mahkemesinin vazifesi içindedir." görüşüne yer verilmiştir.

Mahkemece tüm dosya kapsamı ile taşınmazın bir bütün olarak değerlendirilmesi, taşınmazın gerek fiilen gerekse hukuken el atılan kısımları yönünden davalıların sorumluluklarının ve tazminat yükümlülüklerinin belirlenmesi ancak dosyanın ve parselin bir bütün halinde ele alınması ile mümkün olacağı anlaşılmakla; bu taşınmaz bakımından el atmadan doğan zararın tazminine yönelik olan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girmektedir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile, İzmir 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 23.09.2014 gün ve 2014/335 Esas, 2014/449 Karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenleİzmir 4.İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İzmir 4.Asliye Hukuk Mahkemesinin 23.09.2014 gün ve 2014/335 Esas, 2014/449 Karar sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 20.2.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN